

Pressmeddelande

Från Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska akademien 2009-11-26
13:15

Apati vanligt hos dementa med förändringar i hjärnan

Patienter med demens som har en viss typ av förändring i den vita hjärnsubstansen är oftare apatiska än de som inte har denna förändring i hjärnan. Det visar en patientstudie genomförd i samarbete mellan Sahlgrenska akademien och Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Förändringar i den vita substansen är vanligt hos äldre och hos patienter med demens och syns som ofta suddiga fläckar på bilder tagna med datortomografi eller magnetresonanskamera.

– En trolig förklaring till förändringarna är att de små blodkärl som försörjer den vita substansen inte fungerar som de ska. Det leder till att de långa nervfibrerna och deras omgivande fettskidor förtvinar, säger Michael Jonsson, läkare på minnesmottagningen vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset och doktorand vid Sahlgrenska akademien.

Apati är ett av de vanligaste psykiska problemen vid demens. Strax över hälften av alla med demens är känslomässigt avtrubbade, har bristande motivation och nedsatt initiativförmåga. Den nya studien visar att denna apati är betydligt vanligare hos dem som har de karakteristiska förändringarna i hjärnan. Fyndet talar för att det finns en gemensam biologisk orsak bakom apatin, oberoende av vilken typ av demens man har. Förändringarna finns i hjärnans djupare delar och påverkar framför allt nervbanor som löper därifrån till pannloberna, som är viktiga för initiativkraft och förmåga till planering.

– Även om vi tror oss veta en del om vilka nervbanor som är påverkade vid apati så behöver vi lära oss mer om anatomin och kemin bakom symtomutvecklingen. Det är en förutsättning för att kunna utveckla läkemedel mot apati, säger Michael Jonsson.

I studien ingick 176 patienter med Alzheimers sjukdom, kärnrelaterad demens och så kallad blanddemens. 82 procent av de patienter som hade förändringar i den vita substansen var apatiska. Sett över alla med demens finns apati hos 58 procent.

Apati försämrar livskvaliteten för patienter med demens och ökar risken för institutionalisering. Det pågår därför mycket forskning för att hitta någon behandling mot apati. Behandling som inte innebär medicinering, som ökad aktivering, kognitiv stimulering och massage, verkar inte fungera.

– Det finns studier som tyder på att de läkemedel som används vid Alzheimers sjukdom idag kan ha en positiv effekt på apati, även vid andra typer av demens än Alzheimer. Andra läkemedel kan också vara av intresse. Det behövs dock mer forskning på det området, säger Michael Jonsson.

FAKTA DEMENS

De vanligaste symtomen vid demens är glömska, sämre språklig förmåga och svårigheter att känna igen och orientera sig. Det är ett sjukdomstillstånd som kan drabba alla våra psykiska funktioner och som blir vanligare med stigande ålder. Cirka sju procent av Sveriges befolkning över 65 år och drygt 20 procent

av alla över 80 år är svårt demenssjuka.

Klinisk forskning i samarbete Sahlgrenska akademien är den hälsovetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet och Sahlgrenska Universitetssjukhuset är ett av norra Europas största sjukhus. Närmare 300 forskningsprojekt sker i samverkan mellan akademien och universitetssjukhuset. Exempel på starka forskningsområden är fetma med kardiovaskulär forskning och diabetes, biomaterial, farmakologi, neurovetenskap, pediatrik, epidemiologi, reumatologi och mikrobiologi.

Kontaktperson: Michael Jonsson, telefon 031-343 86 67, mobil: 070-729 33 89, e-post: michael.jonsson@neuro.gu.se

Publicerad av: Katarina Hallingberg Epost: katarina.hallingberg@vgregion.se